

2028 LGS Matematik

Bugün Ne Biliyoruz, Ne Beklemeliyiz?

Öğrenci ve Veli Rehberi

Sürüm 1.1 - 9 Ağustos 2026

Bu rehber; 2018-2026 yılları arasındaki dokuz LGS sayısal kitapçığında yer alan **180 matematik sorusunun**, MEB'in merkezî sınav raporlarının, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı'nın, Maarif Modeli Ortak Metni'nin ve Mart 2026 tarihli Bağlam Temelli Çoktan Seçmeli Soru Yazım Kılavuzu'nun birlikte incelenmesiyle hazırlanmıştır.

Bu metin bir soru tahmin listesi değildir. Amacı, resmî olarak açıklananları güçlü çıkarımlardan; güçlü çıkarımları da henüz bilinmeyenlerden ayırarak öğrencinin bugünden doğru becerilere çalışmasını sağlamaktır.

Hedef grup: 2026-2027 eğitim öğretim yılında 7. sınıfta olan ve 2028'de LGS'ye girmesi beklenen ilk Maarif Modeli öğrenci grubu.

Bir Dakikada Rapor

- 2028 LGS için yeni müfredata uyumlu bir soru modeli hazırlanıyor.** MEB, bu öğrencilerin 2028'de bağlam üzerinden becerileri ölçen sorularla karşılaşacağını açıkladı. [1]
- Bugün için ilan edilmiş bir sınav sistemi değişikliği yok.** MEB'in açıklamasına göre geçiş sistemi ve çoktan seçmeli yapı korunuyor; asıl değişim, bilginin nasıl sorulduğunda olacak. [1]
- Bu yalnızca genel bir niyet değil.** MEB'in 2026 tarihli bağlam temelli soru yazım kılavuzunun merkezî sınav, ortak sınav, okul yazılıları, ders kitapları ve yardımcı materyaller için temel başvuru kaynağı olarak kullanılması zorunlu tutuldu. [2]
- Bağlam temelli soru, uzun hikâye demek değildir.** Metin, tablo, grafik, görsel, veri veya senaryo çözüm için gerçekten kullanılmalıdır. Gereksiz ayrıntı ve süs görselleri kılavuza göre hatadır. [3]
- Sorular yalnızca sonucu değil düşünme yolunu ayırmaya çalışacak.** Öğrencinin problemi çözümlemesi, temsil etmesi, strateji seçmesi, uygulaması, kontrol etmesi ve değerlendirmesi önem kazanacak.
- Eski LGS tamamen geride kalmış değildir.** 2018-2026 sorularında grafik, tablo, geometrik model, sayı doğrusu ve günlük hayat bağlamı zaten yaygındır. 2028'de beklenen değişim, bu yaklaşımın yeni programdaki becerilerle daha sistemli eşleştirilmesidir.
- Her soru uzun veya çok zor olmayacaktır.** Güvenilir bir seçme sınavı kolay, orta ve zor soruların karışımına ihtiyaç duyar. 2024-2026 kitapçıklarında kısa ve doğrudan sorular ile yoğun muhakeme isteyen sorular birlikte yer almıştır.
- 7. sınıf, LGS provasından önce temel kurma yılıdır.** Rasyonel sayılar, oran-orantı, denklem-eşitsizlik, geometrik ölçme, dönüşüm, veri ve olasılık; 8. sınıftaki fonksiyon, gerçek sayılar, üçgenler, cisimler, dönüşüm ve veri konularının düşünme altyapısını oluşturur.
- Öğrencinin yalnızca neti değil, hata türü izlenmelidir.** "Okuyamadım", "şekle çeviremedim", "strateji seçemedim", "işlem hatası yaptım" ve "kontrol etmedim" birbirinden farklı sorunlardır.
- En güvenli kaynak sırası resmî kaynaklardır.** MEB, "Maarif Modeli'ne uygundur" yazan her ticari kaynağın gerçekten uygun olmayabileceği konusunda açıkça uyarıda bulunmuştur. [1]

En kısa sonuç: 2028 LGS matematiğinde başarılı olacak öğrenci, formülü hatırlayan değil; hangi bilgiyi, hangi durumda, neden ve nasıl kullanacağını anlayan öğrenci olacaktır.

1. Neden Bu Öğrenciler Özel Bir Grup?

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaokul 5. sınıflarda kademeli olarak uygulanmaya başladı. O yıl 5. sınıfta bulunan öğrenciler 2025-2026'da 6. sınıfa geçti; 2026-2027'de 7. sınıfta olacak ve 2027-2028'de 8. sınıfa ulaşacak. Normal takvim sürerse bu grup Haziran 2028'de LGS'ye girecek.

Bu takvim MEB'in 15 Aralık 2025 tarihli açıklamasıyla da doğrulanmıştır: yeni müfredatla başlayan öğrencilerin ilk kez 2028'de LGS ve YKS'ye gireceği, soruların yeni programdaki becerileri bağlam üzerinden ölçecek şekilde modellendiği belirtilmiştir. [1]

Bu durum iki önemli sonuç doğurur:

- Geçmiş LGS soruları değersiz değildir; sınavın seçme mantığını, görsel kullanımını ve ayırt edici problem yapılarını gösterir.
- Fakat yalnızca geçmiş soru kalıplarını ezberlemek yeterli değildir; çünkü 2028 sorularının hedefleri yeni programdaki öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleriyle eşleştirilecektir.

Bu nedenle doğru hazırlık, "2028'de hangi konudan kaç soru çıkar?" sorusuyla değil, "2028'de bir matematik sorusu öğrenciden hangi zihinsel işlemleri isteyebilir?" sorusuyla başlamalıdır.

2. Bildiklerimiz, Güçlü Beklentilerimiz ve Belirsizlikler

Kanıt düzeyi	Bugünkü durum	Öğrenci ve veli için anlamı
Resmî olarak açıklanmış	İlk Maarif Modeli LGS grubu 2028'de sınava girecek.	Hazırlık yeni programın bilgi ve becerilerine dayanmalıdır.
Resmî olarak açıklanmış	Sorular bağlam üzerinden becerileri ölçmeye yönelecek.	Bilgiyi günlük veya matematiksel bir durumda kullanmak gerekecek.
Resmî olarak açıklanmış	Çoktan seçmeli yapı ve geçiş sistemi için şu anda bir değişiklik yok.	Bugünkü format temel referanstır; ancak 2028 kılavuzu beklenmelidir.
Resmî olarak açıklanmış	Sorular yine öğretim programındaki içerikten hazırlanacak.	Müfredat dışı konu ezberlemek gereksizdir.
Resmî olarak açıklanmış	Bağlam temelli soru yazım kılavuzu merkezî sınavlarda temel başvuru kaynağıdır.	Kılavuz, gelecekteki soru dilini anlamak için en güçlü belgedir.
Güçlü beklenti	Grafik, tablo, görsel model, veri ve farklı temsillerin kullanımı artarak sürecek.	Görsel okuma ve temsiller arası geçiş düzenli yapılmalıdır.
Güçlü beklenti	Yanlış seçenekler yaygın kavram yanlışlarını ve hatalı akıl yürütmeleri yansıtacak.	Yanlışın neden yanlış olduğunu açıklamak önemlidir.
Güçlü beklenti	Kısa-doğrudan sorularla yoğun muhakeme isteyen sorular birlikte bulunacak.	Sadece uzun sorulara veya sadece işlem sorularına çalışmak dengeli değildir.
Güçlü beklenti	Bir ortak bağlama bağlı birden fazla soru görülebilir.	Aynı veri setinden farklı sonuçlar çıkarma pratiği yapılmalıdır.
Henüz belirsiz	2028'de soru sayısı, süre, katsayı ve yanlış götürme kuralı.	2026 yapısı ancak geçici referanstır.
Henüz belirsiz	Temalara göre kesin soru dağılımı ve soru güçlüğü.	"Şu konudan kesin şu kadar soru" iddialarına güvenilmemelidir.
Henüz belirsiz	Ortak bağlama bağlı soru setlerinin sınavda kaç kez kullanılacağı.	Bu format olasıdır ama ilan edilmiş kesin bir sayı yoktur.

Bu raporda "resmî" sözcüğü doğrudan MEB belgesine dayanan bilgiyi; "güçlü beklenti" ise resmî kılavuz ile geçmiş soruların birlikte gösterdiği yönü anlatır.

3. En Güçlü Belge: 2026 Soru Yazım Kılavuzu

Mart 2026 tarihli **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Bağlam Temelli Çoktan Seçmeli Soru Yazım Kılavuzu**, sıradan bir öğretmen el kitabı değildir. Kılavuz;

- 12 pilot ilde,
- temel eğitim düzeyinde 4.361 altıncı sınıf öğrencisiyle,
- ortaöğretim düzeyinde 10.195 onuncu sınıf öğrencisiyle,
- toplam 14.556 öğrenci üzerinde yürütülen pilot uygulamalar,
- psikometrik analizler ve öğrencilerle yapılan sesli düşünme görüşmeleri

sonucunda hazırlanmıştır. MEB, bu kılavuzun merkezî sınavlar dâhil ölçme araçlarının hazırlanmasında temel başvuru kaynağı olarak esas alınmasını zorunlu tutmuştur. [2]

Bu nedenle 2028 sorularıyla ilgili en güvenli çıkarımlar, kılavuzun aşağıdaki ilkelerinden yapılabilir.

3.1. Soru önce hedeften başlayacak

Soru yazarı önce "hangi konuyu sorayım?" diye değil, şu iki soruyla başlayacaktır:

- 1 Hangi öğrenme çıktısı ölçülecek?
- 2 Bu öğrenme çıktısının hangi süreç bileşeni gözlenecek?

Örneğin yalnızca "oran-orantıyı biliyor mu?" yeterli değildir. Öğrenci verileri ilişkilendiriyor mu, uygun temsil oluşturuyor mu, strateji seçiyor mu, sonucu kontrol ediyor mu? Bir soru bunlardan birini veya birkaçını hedefleyebilir.

3.2. Bağlam çözümün parçası olacak

Bağlam; metin, görsel, grafik, tablo, veri seti, harita, plan, deney sonucu veya günlük yaşam senaryosu olabilir. Fakat bağlam çıkarıldığında soru aynı şekilde çözülebiliyorsa kılavuza göre bağlam işlevsizdir.

Bu çok önemli bir ayırmadır:

- "Ali markete gitti ve 3 x 5 işlemini yaptı" türü bir hikâye yalnızca süstür.
- Farklı gramajlardaki ürünlerin birim fiyatlarını karşılaştırmak ise gerçek bir karar durumudur.

3.3. Uzunluk amaç değil, işlev sonuçtur

Kılavuz; karmaşık cümleleri, gereksiz ayrıntıları, dekoratif görselleri ve matematik dışı okuma yükünü açıkça hata saymaktadır. İyi bir soru öğrenciyi gereksiz yere yormamalı; bilişsel yük, hedeflenen matematiksel düşünmeye hizmet etmelidir. [3]

Dolayısıyla "yeni sorular kesinlikle daha uzun olacak" yargısı doğru değildir. Daha doğru ifade şudur:

Soruda verilen bilgi ve temsil, çözüm için daha işlevsel olacak; öğrenci neyi kullanacağını daha bilinçli seçmek zorunda kalacaktır.

3.4. Çeldiriciler rastgele olmayacak

Yanlış seçenekler;

- sık yapılan işlem hatalarından,
- eksik öğrenmelerden,
- kavram yanılgılarından,
- hatalı bir temsil veya stratejiden,

- sınır değerini yanlış yorumlamaktan

üretilecektir. Bu yüzden öğrenci yalnızca doğru seçeneği bulmakla yetinmemeli, diğer seçeneklerin hangi hatadan doğduğunu da tartışmalıdır.

3.5. Aynı bağlamdan birden fazla soru çıkabilir

Kılavuz, bir metin, tablo veya görselden birden çok soru üretilmesine izin vermektedir. Ancak bir sorunun cevabı diğerine ipucu vermemeli ve sorular birbirine bağımlı olmamalıdır.

Bu yapı kullanılırsa öğrenci aynı veriyle farklı işler yapabilir: önce ilişkiyi belirlemek, sonra model kurmak, ardından bir kararı değerlendirmek gibi.

4. Bağlam Temelli Soru Ne Değildir?

Yanlış inanış	Doğru açıklama
"Bağlam temelli soru uzun paragraftır."	Uzunluk şart değildir; bağlamın çözümde kullanılması şarttır.
"Ne kadar çok bilgi varsa soru o kadar niteliklidir."	Gereksiz bilgi bilişsel yük oluşturabilir ve ölçmeyi bozar.
"Her soruda günlük hayat hikâyesi olmalıdır."	Saf matematiksel durum, model veya örüntü de anlamlı bir bağlam olabilir.
"Yeni soru demek müfredat dışı bilgi demektir."	Resmî açıklamaya göre sorular yine öğretim programındaki içerikten hazırlanır.
"Soru Türkçe testi gibi olacak."	Dil açık olmalı; soru asıl olarak matematiksel beceriyi ölçmelidir.
"Çeldirici öğrenciyi kandırmak içindir."	Çeldirici, belirli bir yanlış düşünme biçimini görünür kılmalıdır.
"PISA soruları aynen LGS'ye taşınacak."	Ortak yön bağlam ve beceridir; LGS kendi programına ve seçme amacına göre hazırlanır.
"Tüm sorular çok zor olacak."	Sınavın ayırt edici olabilmesi için farklı güçlükte sorular gerekir.
"Ticari kitabın kapağında Maarif yazıyorsa güvenilirdir."	MEB, bu tür ifadelerin her zaman gerçeği yansıtmadığı konusunda uyarılmıştır.

5. 2018-2026 LGS Matematîği Bize Ne Söylüyor?

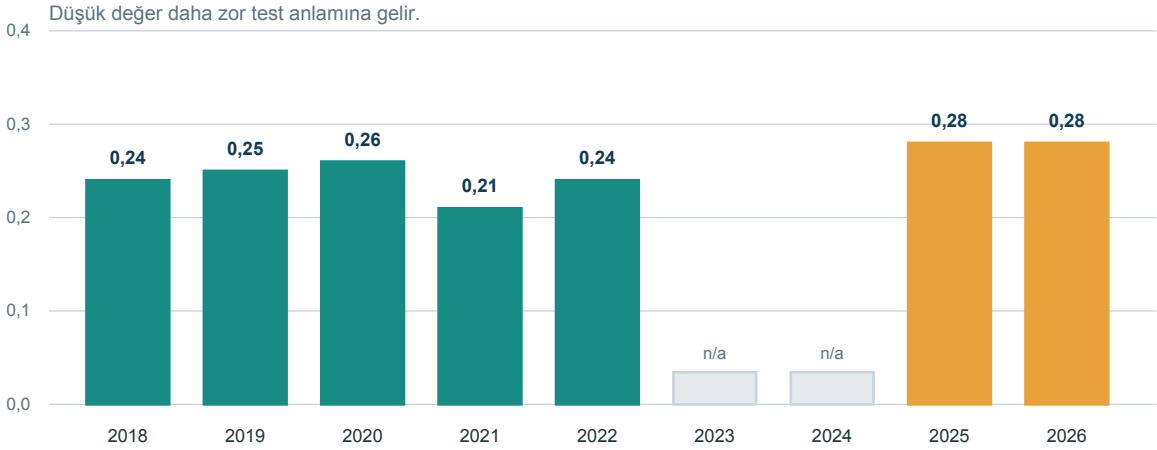
Bu incelemede dokuz sayısal A kitapçığındaki 180 matematik sorusunun ilgili sayfaları görsel olarak incelenmiş; soru metinleri, MEB raporlarındaki test istatistikleriyle birlikte değerlendirilmiştir.

5.1. Matematik testi uzun süredir zor bir testtir

MEB raporlarında "ortalama madde güçlüğü", bir soruya doğru cevap veren öğrenci oranının ortalaması olarak düşünülebilir. Değer küçüldükçe test zorlaşır.

Yıl	Ortalama güçlük	Ortalama ayırt edicilik	Güvenirlilik	Kısa yorum
2018	0,24	0,31	0,65	Zor; ilk LGS yılı
2019	0,25	0,57	0,84	Zor ve oldukça ayırt edici
2020	0,26	0,30	0,77	Zor; salgın yılı kapsam koşulları farklı
2021	0,21	0,31	0,76	İncelenen yılların en zorlarından
2022	0,24	0,44	0,84	Zor ve güçlü ayırt edicilik
2023	-	-	-	Kaynak setinde karşılaştırılabilir test tablosu yok
2024	-	0,53	0,87	2025 raporunda ayırt edicilik ve güvenirlik verildi
2025	0,28	0,56	0,88	MEB tarafından zor olarak sınıflandırıldı
2026	0,28	0,52	0,86	Zor ve yüksek güvenirlikte

LGS Matematik - Ortalama Madde Güçlüğü

Kaynak: MEB LGS raporları

Tablodaki karşılaştırılabilir yedi yılda ortalama güçlük yaklaşık **0,25** düzeyindedir. Basit bir dille bu, ortalama bir matematik sorusunun sınava girenlerin yaklaşık dörtte biri tarafından doğru cevaplandığı anlamına gelir. Bu oran net ortalaması değildir; öğrenciyi veya okulu tek başına değerlendirmek için kullanılamaz.

Buradan çıkarılacak sonuç "çocuklar matematik yapamıyor" değildir. LGS matematik testi, sınırlı kontenjanlı okullara yerleştirme amacıyla öğrenciler arasındaki başarı farklarını gösterecek şekilde tasarlanmaktadır. 2026 raporu da sınav puanının tek başına öğrencinin, sınıfın veya okulun bütün eğitim başarısını göstermediğini özellikle vurgular. [7]

5.2. Görsel ve temsil kullanımı artık istisna değildir

2018 matematik bölümü 20 soruyu 8 sınav sayfasında sunarken 2019-2026 kitapçıklarında aynı 20 soru genel olarak 14-18 sayfaya yayılmıştır.

Yıl	Matematik sorularının kapladığı yaklaşık sayfa	Genel görünüm
2018	8	Doğrudan ve görselli soruların daha sık yan yana kullanımı
2019	15	Büyük görseller, tablolar ve tek soruya ayrılan alan artışı
2020	16	Neredeyse her soruda bir temsil veya bağlam
2021	18	Çok sayıda tam sayfa problem ve geometrik model
2022	15	Veri, dönüşüm, geometri ve günlük yaşam dengesi
2023	15	Matematiksel model ile kısa-doğrudan soruların karışımı
2024	15	Grafik, ölçme, geometri, olasılık ve sayı doğrusu çeşitliliği
2025	14	Yoğun modelleme, koordinat, grafik ve cisim görselleri
2026	15	Kısa giriş soruları ile zengin bağlamların dengesi

Sayfa sayısı tek başına zorluk ölçüsü değildir. Fakat grafik, tablo, plan, geometrik şekil, sayı doğrusu ve model okumaya ayrılan alanın kalıcı hâle geldiğini açıkça gösterir.

5.3. Süreklilik gösteren soru davranışları

2018-2026 sorularında tekrar tekrar karşılaşılan davranışlar şunlardır:

- metinden gerekli sayısal bilgiyi ayıklama,
- şekli cebirsel ifadeye veya işleme dönüştürme,
- tablo ile grafik arasında geçiş yapma,
- birden fazla koşulu aynı anda izleme,
- ölçek, oran, alan, çevre veya hacim ilişkisini modelleme,
- sayı doğrusu ve koordinat sistemini yorumlama,
- seçenekleri tek tek sınaama yerine genel bir strateji kurma,
- cevabın mümkün olup olmadığını büyüklük tahminiyle kontrol etme,
- yanlış düşünme biçimlerini yansıtan yakın seçenekleri ayırma.

5.4. 2028 bir kopuş değil, daha sistemli bir dönüşümdür

Geçmiş LGS soruları zaten bağlam ve temsil kullanmaktadır. Yeni olan; 2028 sorularının yeni programdaki öğrenme çıktıları, süreç bileşenleri ve matematik alan becerileriyle daha açık bir sistem içinde tasarlanacak olmasıdır.

Bu nedenle öğrenciler geçmiş LGS sorularını çözebilir; fakat her sorudan sonra şu ikinci çalışmayı da yapmalıdır:

- Bu soru benden hangi bilgiyi istedi?
- Bağlamdaki hangi bilgi gerekiyordu?
- Hangi temsili kullandım?
- Hangi stratejiyi seçtim?
- Yanlış seçenekler hangi hatalara karşılık geliyor?

6. Gelecekteki Soruların Muhtemel Anatomisi

Bir sorunun bütün bu aşamaları aynı ağırlıkta ölçmesi gerekmez. Fakat yeni modelde sorunun doğru cevabı, yalnızca son işlemten değil önceki zihinsel adımlardan da etkilenebilir.

Aşama 1 - Bağlamı anlama

Öğrenci, verilen durumun ne anlattığını ve hangi sorunun cevaplanacağını belirler. Buradaki amaç metni ezberlemek değil, matematiksel sorunu tanımdır.

Aşama 2 - Bilgiyi seçme ve ilişkilendirme

Verilenlerin tamamı aynı işleve sahip olmayabilir. Öğrenci gerekli verileri seçer, aralarındaki ilişkiyi kurar ve koşulları birlikte izler.

Aşama 3 - Temsil oluşturma veya temsil okuma

Durum; tabloya, grafiğe, denkleme, eşitsizliğe, sayı doğrusuna, şekle, orana veya başka bir modele çevrilir. Bazen de hazır verilen temsilin ne söylediği çözümlenir.

Aşama 4 - Strateji seçme ve uygulama

Öğrenci tek bir ezber yol yerine uygun çözüm stratejisini seçer. Aynı sorunun farklı geçerli çözümleri olabilir; seçenekler bu yolların sonuçlarını karşılaştırmayı isteyebilir.

Aşama 5 - Kontrol ve değerlendirme

Sonucun bağlama uygunluğu, birim, işaret, yaklaşık büyüklük, sınır değerleri veya başka bir yöntemle kontrol edilir. "İşlemi yaptım, bitti" yaklaşımı yeterli olmayabilir.

7. Yeni Programdaki Beş Matematik Becerisi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ortaokul matematiğinde beş alan becerisi tanımlar. [4][5]

Resmî beceri	Günlük dilde anlamı	Soruda nasıl görünebilir?
Matematiksel muhakeme	İlişkileri görme, varsayım kurma, çıkarım yapma ve doğrulama	"Hangi yargı her zaman doğrudur?", "Bu sonuca neden ulaşılır?"
Matematiksel problem çözme	Problemi çözümüleme, strateji kurma, çözme ve kontrol etme	Birden fazla koşullu günlük yaşam problemi, alternatif çözüm karşılaştırması
Matematiksel temsil	Durumu şekil, tablo, grafik, sembol veya denkleme ifade etme	Grafiği tabloya çevirme, şekli cebirsel modelle eşleştirme
Veri ile çalışma ve veriye dayalı karar	Veriyi toplama/okuma, analiz etme, sonuç çıkarma ve sonucu değerlendirme	Yanıtıcı grafik, uygun ortalama seçimi, veriden karar verme
Matematiksel araç ve teknoloji ile çalışma	Uygun aracı seçme, kullanma ve sonucunu değerlendirme	Dinamik geometri çıktısı, ölçüm aracı, simülasyon veya yazılım ekranını yorumlama

Teknoloji becerisinin programda yer alması, LGS sırasında öğrenciye mutlaka cihaz verileceği anlamına gelmez. Bu beceri; bir aracın ürettiği görüntüyü, ölçümü veya sonucu kâğıt üzerindeki soruda yorumlama biçiminde de ölçülebilir. 2028 uygulamasının ayrıntısı henüz açıklanmamıştır.

8. 7. Sınıf Programı: LGS Temelinin Kurulduğu Yer

Yeni 7. sınıf programında 30 öğrenme çıktısı ve toplam 180 ders saati bulunur. Bunun 8 saati okul temelli planlamaya ayrılmıştır. [4]

İşleniş	Tema	Ders saati	Yüzde	8. sınıfa taşıdığı temel
1	Sayılar ve Nicelikler (1)	35	%19	Rasyonel sayı, sayı doğrusu, işlemler ve problem çözme
2	Geometrik Nicelikler (1)	19	%11	Prizma, yüzey alanı, hacim ve birimler
3	İstatistiksel Araştırma Süreci	24	%13	Veri türü, analiz, sonuç ve eleştirel yorum
4	Dönüşüm	8	%5	Yansıma, orta dikme ve açortay
5	Geometrik Şekiller	6	%3	Üçgende kenarortay, açortay ve yükseklik
6	Sayılar ve Nicelikler (2)	15	%8	Oran, orantı ve doğru orantılı problem
7	Veriden Olasılığa	9	%5	Tümleyen, eş olasılık ve ayırık olay
8	İşlemlerle Cebirsel Düşünme ve Değişimler	38	%21	Cebir, denklem, eşitsizlik, ispat ve algoritma
9	Geometrik Nicelikler (2)	18	%10	Daire/dilim, eşkenar dörtgen ve yamuk alanı
-	Okul Temelli Planlama	8	%5	Proje, araştırma, gözlem ve okul dışı öğrenme

8.1. En yüksek kaldıraçlı 7. sınıf becerileri

Rasyonel sayı ve oran düşüncesi

Bu alan yalnızca kesir işlemi değildir. Sayı doğrusunda anlam, büyüklük karşılaştırma, ondalık gösterim, birim oran ve gerçek yaşamda orantılı değişim 8. sınıf cebirinin ve problem çözmenin temelidir.

Cebirsel ifade, denklem ve eşitsizlik

Programda 7. sınıfın en yüksek süreli temasıdır. Öğrenci bir durumu cebirsel ifadeye çeviremiyorsa 8. sınıfta doğrusal ilişki ve fonksiyonları anlamakta zorlanır.

Geometrik ölçme ve modelleme

Alan, yüzey alanı ve hacimde formülü yazmak yetmez. Şekli parçalara ayırma, görünmeyen yüzleri düşünme, birim dönüşümü ve koşula uygun model kurma gerekir.

Veri okuryazarlığı

Yeni program yalnızca grafikten sayı okumayı değil, başkasının ürettiği istatistiksel yorumları tartışmayı da ister. Bu, yanıltıcı ölçekleri, eksik veriyi ve aşırı genellemeyi fark etmeyi içerir.

Olasılık dili

Tümleyen, eş olasılık ve ayırık olay kavramları; 8. sınıfta teorik, deneysel ve öznel olasılık yaklaşımlarını karşılaştırmanın ön koşuludur.

9. 7. Sınıftan 8. Sınıfa Beceri Köprüsü

7. sınıfta sağlanılacak	8. sınıfta karşılığı	Olası soru davranışı
Rasyonel sayıları sayı doğrusunda yorumlama	Gerçek sayılar ve aralıklar	Aralık, sınır değeri ve yaklaşık konum değerlendirme
Oran ve doğru orantı	Doğrusal ilişkiler ve fonksiyonlar	Tablo-grafik-denklemler arasında geçiş
Denklemler ve eşitsizlik problemi	Doğrusal fonksiyon problemi	Bağımlı değişkene ve fonksiyon modeline dönüştürme
Cebirsel işlemleri yorumlama	Üslü/kareköklü ifadelerde çıkarım	Kuralı ezberlemek yerine örüntüden genelleme
Yansıma ve koordinat düşüncesi	Öteleme ve eksenlere göre yansıma	Noktaların koordinat değişimini analiz etme
Üçgen elemanları ve inşaa	Üçgen ilişkileri, eşlik, benzerlik, Pisagor	Şekilden yeterli bilgiyi seçme ve ilişki kurma
Prizma yüzey alanı ve hacmi	Prizma, piramit, silindir ve koni	Açınım, yüzey alanı ve hacim arasında bağlantı
Veri analizi ve yorum tartışma	Kesikli-sürekli veriyle karar verme	Bir iddianın veriyle desteklenip desteklenmediğini değerlendirme
Tümleyen ve eş olasılık	Özel-deneyssel-teorik olasılık	Duruma uygun olasılık yaklaşımını seçme

Bu köprü, 7. sınıfta 8. sınıf konularını erkenden öğretmek anlamına gelmez. Amaç 7. sınıf kavramlarını derin öğrenmek ve onların arkasındaki düşünme alışkanlıklarını kurmaktır.

10. Görülmesi Güçlü Olası Soru Aileleri

Aşağıdaki başlıklar kesin soru tahmini değildir. Resmî kılavuzun tasarım ilkeleri, yeni programın öğrenme çıktıları ve geçmiş LGS örüntülerinin kesişimidir.

10.1. Temsiller arası geçiş

Bir durum metinle verilir; öğrenci uygun tabloyu, grafiği, eşitsizliği, denklemleri veya geometrik modeli seçer. İşlem kısa olsa bile doğru temsili seçmek belirleyicidir.

Çalışma biçimi: Aynı problemi en az iki farklı yolla göster: şekil + denklem, tablo + grafik, sayı doğrusu + eşitsizlik.

10.2. Gerçek veriden karar verme

Enerji tüketimi, su kullanımı, hava durumu, ulaşım, fiyat, nüfus veya üretim verisi verilebilir. Öğrenciden yalnızca hesap değil, veriye dayalı en uygun kararı seçmesi istenebilir.

Çalışma biçimi: "Hesabım doğru mu?" sorusuna ek olarak "Bu veri bu kararı vermeye yeter mi?" sorusunu sor.

10.3. Hatalı çözümü veya iddiayı değerlendirme

Bir öğrencinin çözüm adımları, bir sosyal medya iddiası, bir grafik yorumu veya iki farklı strateji sunulabilir. Hatanın nerede başladığı ya da hangi gerekçenin geçerli olduğu sorulabilir.

Çalışma biçimi: Yanlış soruları silip yeniden çözmek yerine yanlış düşünceyi cümleyle açıkla.

10.4. Çok koşullu modelleme

Uzunluk, alan, hacim, ücret, zaman veya kapasiteyle ilgili birkaç koşul birlikte verilir. Öğrenci koşulların hepsini aynı modelde izlemek zorundadır.

Çalışma biçimi: Verilenlerin altını rastgele çizmek yerine "nesne - değer - birim - koşul" tablosu kur.

10.5. Ortak uyarıcıya bağlı soru seti

Aynı bulmaca, grafik, deney veya tablo üzerinden iki ya da daha fazla bağımsız soru gelebilir. İlk soru ilişkiyi bulmayı, sonraki soru çözümü veya kararı istemeyi hedefleyebilir.

Çalışma biçimi: Bir grafikten yalnızca tek soru çözme; o grafik hakkında üç farklı soru üret.

10.6. Algoritma ve süreç düzenleme

Yeni programın 7. ve 8. sınıf bölümlerinde algoritma ifade yöntemleri açıkça yer alır. Bir işlemin adımlarını sıralama, hatalı adımı bulma veya uygun akış şemasını seçme soruları görülebilir.

Çalışma biçimi: Çözümü "önce, sonra, eğer, değilse" ifadeleriyle yeniden yaz.

10.7. Olasılık yaklaşımı seçme

Öğrenciden yalnızca olasılık kesrini hesaplamak yerine, bir olay için teorik mi, deneysel mi yoksa öznel yaklaşımın mı uygun olduğuna karar vermesi istenebilir.

Çalışma biçimi: Her olasılık sorusunda "Bu sayı nereden geliyor: eş olasılıklı sonuçlardan mı, deney verisinden mi, kişisel tahminden mi?" diye sor.

10.8. Geometrik inşa ve dönüşümün sonucu

Bir çizim aracının adımları, yansıma/öteleme işlemi, bir açınım veya parçaların yeniden düzenlenmesi verilebilir. Öğrenci son şekli zihninde canlandırır ve değişmeyen özellikleri belirler.

Çalışma biçimi: Şekli yalnızca seyretme; kes, katla, çiz, dönüştür ve değişen/değişmeyen özellikleri yaz.

11. Öğrenci İçin Hazırlık Sistemi

11.1. Beş adımlı çözüm rutini

Her nitelikli soruda aşağıdaki kısa rutin kullanılabilir:

- Sor:** Benden tam olarak ne isteniyor?
- Seç:** Hangi bilgi gerekli, hangisi yalnızca açıklama?
- Göster:** Durumu hangi temsil en iyi açıklar?
- Çöz:** Uygun stratejiyi seç ve işlemi uygula.
- Kontrol et:** Sonuç birim, işaret, büyüklük ve bağlam bakımından mantıklı mı?

Bu beş adımın ilk haftalarda yavaş uygulanması normaldir. Amaç zamanla otomatikleşmesidir.

11.2. Hata defterini net defterine dönüştürme

Yanlış sorunun yanına yalnızca doğru cevabı yazmak yeterli değildir. Hata aşağıdaki kodlardan biriyle işaretlenebilir:

Kod	Hata türü	Sorulacak soru
A	Anlama	Ne istendiğini yanlış mı okudum?
B	Bilgi seçme	Gerekli veriyi atladım mı, gereksiz veriye mi takıldım?
T	Temsil	Şekil, tablo, grafik veya denklemini yanlış mı kurdum?
S	Strateji	Uygun yöntemi seçemedim mi?
İ	İşlem	Düşüncem doğruyken hesapta mı hata yaptım?
K	Kontrol	Mantıksız sonucu fark etmeden mi işaretledim?
Z	Zaman/dikkat	Soruyu aceleyle mi bıraktım veya gereğinden uzun mu oyalandım?

Ay sonunda netten önce hata dağılımına bakılmalıdır. Örneğin işlem hatası azalıp temsil hatası devam ediyorsa çözüm daha çok işlem testi değil, model kurma çalışmasıdır.

11.3. Haftalık dengeli çalışma örneği

Öğrencinin 7. sınıfta bütün haftayı LGS denemelerine ayırması yerine aşağıdaki denge daha sağlıklıdır:

- İki kısa temel çalışma:** sayı hissi, işlem doğruluğu, cebirsel akıcılık.
- İki derin problem:** acele etmeden farklı çözüm ve kontrol.
- Bir veri/grafik görevi:** tablo, grafik veya istatistiksel iddia yorumlama.
- Bir açıklama görevi:** çözümü sözlü ya da yazılı olarak bir başkasına anlatma.
- Bir karışık mini uygulama:** süre farkındalığı için kısa ve kontrollü çalışma.

Çalışma miktarı öğrencinin hazır bulunuşluğuna göre değişebilir. Sabit kalması gereken şey, yalnızca işlem sorusu ya da yalnızca uzun problem çözmektir.

11.4. Hız nasıl geliştirilir?

Hızın doğru sırası şöyledir:

- doğru anlama,
- doğru temsil,
- doğru strateji,

- 4 düzenli işlem,
- 5 tekrar yoluyla hız.

Yanlış yöntemi hızlı yapmak başarı değildir. 7. sınıfta önce düşünme düzeni kurulmalı, süre baskısı kademeli artırılmalıdır.

12. Veli İçin Yol Haritası

12.1. "Kaç net?" yerine sorulabilecek sorular

- Sorunun hangi kısmı seni zorladı?
- Metni mi, şekli mi, işlemi mi anlamadın?
- Başka bir çözüm yolu var mıydı?
- Yanlış seçeneklerden hangisi sana neden doğru göründü?
- Sonucu nasıl kontrol edebildin?
- Bugün dünkünden daha iyi yaptığın şey neydi?

Bu sorular, öğrencinin düşünmesini görünür hâle getirir ve sınav kaygısını yalnızca sonuç baskısına dönüştürmez.

12.2. Kaynak sayısı değil kaynak kullanımı

On kitabı yarım çözmek yerine;

- programla uyumlu,
- açıklamaları açık,
- çeldiricileri anlamlı,
- farklı temsil kullanan,
- çözümleri yalnızca işlem göstermeyen

az sayıda kaynağı derin kullanmak daha değerlidir.

Öncelik, yayımlandıkça MEB'in resmî örnekleri ve platformları olmalıdır. Ticari kaynaklar, resmî örneklerle karşılaştırılarak seçilmelidir.

12.3. Sağlıklı başarı göstergeleri

Öğrencinin 7. sınıfta gösterdiği aşağıdaki değişimler, tek bir deneme netinden daha anlamlı olabilir:

- Soruyu ikinci kez okumadan isteği daha doğru bulma,
- Verileri düzenli not etme,
- Şekil ve tablo oluşturma alışkanlığı,
- Aynı hatayı daha az tekrar etme,
- Çözümünü cümleyle açıklayabilme,
- Zor soruda paniğe kapılmadan bir başlangıç yapabilme,
- Çalışmayı kendi başına planlayabilme.

12.4. Kaçınılması gereken baskılar

- Her uzun soruyu "yeni nesil" ve her kısa soruyu değersiz görmek,
- Henüz öğrenilmemiş 8. sınıf konularını erkenden yüklemek,
- Her yanılda kaynak veya kurs değiştirmek,

- Başka öğrencilerin netleriyle sürekli kıyaslamak,
- Yalnızca süre tutup hata türünü incelememek,
- "Matematik zekân yok" gibi kalıcı etiketler kullanmak.

Veli için temel görev, çocuğun yerine problemi çözmek değil; düzenli çalışma, sakın deneme ve hatadan öğrenme ortamını korumaktır.

13. Öğretmen, Öğrenci ve Veli İçin Ortak İzleme Tablosu

Ayda bir kez aşağıdaki alanlar 1-4 arasında değerlendirilebilir.

Alan	1 - Başlangıç	2 - Gelişiyor	3 - Yeterli	4 - Güçlü
Bağlamı anlama	Ne istendiğini sık karıştırıyor	Yardımla ayıklıyor	Çoğunlukla doğru belirliyor	Karmaşık durumda da doğru belirliyor
Bilgi seçme	Verileri rastgele kullanıyor	Gerekli veriyi bazen seçiyor	Gerekli/gereksizi ayırıyor	Eksik veya çelişkili veriyi de fark ediyor
Temsil	Şekil/denklem kuramıyor	Örnekle kuruyor	Uygun temsili seçiyor	Birden fazla temsil arasında geçiyor
Strateji	Deneme-yanılmaya bağımlı	Bilinen yöntemi uyguluyor	Uygun yolu planlıyor	Alternatif yolları karşılaştırıyor
İşlem doğruluğu	Sık temel hata	Hatalar azalıyor	Genellikle doğru	Karmaşık işlemde de düzenli
Kontrol	Cevabı kontrol etmiyor	Hatırlatmayla kontrol ediyor	Birim ve büyüklüğü kontrol ediyor	İkinci yöntemle doğrulayabiliyor
Açıklama	Yalnızca cevabı söylüyor	Eksik adımlarla anlatıyor	Gerekçeli anlatıyor	Başkasının çözümünü de değerlendirebiliyor
Öz düzenleme	Hemen vazgeçiyor	Destekle sürdürüyor	Zor soruda planlı kalıyor	Süre ve stratejisini bağımsız yönetiyor

Bu tablo not vermek için değil, bir sonraki ayın çalışma hedefini seçmek için kullanılmalıdır.

14. Sık Sorulan Sorular

2028 LGS kesinlikle daha mı zor olacak?

Hayır, bugün böyle bir resmî açıklama yoktur. Soru modelinin beceri ve bağlam odaklı olması, otomatik olarak daha zor olması anlamına gelmez. Zorluk; bağlamın karmaşıklığı, gereken adım sayısı, sayıların yapısı, çeldiriciler ve süreyle birlikte oluşur.

Tüm sorular uzun paragraf mı olacak?

Hayır. MEB kılavuzu gereksiz metni ve karmaşık dili hata sayar. Kısa bir grafik, şekil veya matematiksel durum da işlevsel bağlam olabilir.

Eski LGS soruları çözülmeli mi?

Evet. Özellikle temsil okuma, modelleme, çok koşullu problem ve çeldirici analizi için değerlidir. Ancak eski sorular yeni programdaki konu dağılımının kesin göstergesi değildir.

PISA ve TIMSS soruları çözmek gerekir mi?

Seçilmiş ve yaş düzeyine uygun örnekler yararlıdır; çünkü bağlam, veri ve muhakeme çalıştırır. Fakat bunlar LGS'nin yerine geçmez. Öncelik yeni program ve MEB'in resmî örnekleridir.

Çok soru çözmek mi, az soruyu derin çözmek mi?

İkisi farklı amaçlara hizmet eder. Temel işlemlerde akıcılık için tekrar; nitelikli problemlerde ise derin analiz gerekir. En iyi program ikisini dengeler.

Okuma kitabı matematiğe yardım eder mi?

Düzenli okuma dikkat, yönerge takibi ve dil dayanıklılığını destekler. Ancak matematikte asıl ihtiyaç yalnızca hızlı okumak değil; metni matematiksel ilişkiye dönüştürmektir.

Hesap makinesi veya bilgisayar kullanılacak mı?

Programda matematiksel araç ve teknoloji becerisi vardır; fakat 2028 LGS uygulamasında öğrenciye cihaz verileceğine dair bir açıklama yoktur. Bu beceri kâğıt üzerinde bir araç çıktısını yorumlayarak da ölçülebilir.

Bugünkü 20 soru ve 80 dakika kesin mi?

Hayır. 2026 sınavında sayısal bölümde 20 matematik ve 20 fen sorusu için 80 dakika verilmiş, matematik katsayısı 4 olmuş ve üç yanlış bir doğruyu götürmüştür. Bunlar 2028 için ancak geçici referanstır; kesin bilgi 2028 başvuru ve uygulama kılavuzuyla belli olur. [7][9]

15. 2027 Güncellemesinde Ne Yapacağız?

Bu rapor yaşayan bir belgedir. Bir sonraki sürümde aşağıdaki sorular yeniden kontrol edilmelidir:

Güncellenecek alan	Aranacak yeni kanıt	Raporda değişecek bölüm
Resmî örnek sorular	MEBİ, EBA, OGM Materyal, ODSGM yayınları	Olası soru aileleri ve örnekler
7. sınıf uygulama deneyimi	Öğrenci hata kayıtları, yazılı sonuçları, öğretmen gözlemleri	Haftalık çalışma ve izleme tablosu
Program değişiklikleri	TTKB güncel öğretim programı ve kurul kararları	7-8. sınıf tema köprüsü
2027 LGS	Soru kitapçığı ve merkezî sınav raporu	Tarihsel eğilim tablosu
2028 sınav yapısı	Başvuru ve uygulama kılavuzu	Soru sayısı, süre, katsayı ve puanlama
Yeni soru modeline ilişkin açıklamalar	MEB ve ODSGM duyuruları	Resmî / güçlü beklenti / belirsiz ayrımı
Kaynak kalitesi	Resmî örneklerle ticari kaynak karşılaştırması	Kaynak seçme ölçütleri

Önerilen sürüm düzeni:

- Sürüm 1.0 - Ağustos 2026: Resmî çerçeve ve 2018-2026 temel analizi.
- Sürüm 1.1 - Ağustos 2026: 6. sınıf öğrenme çıktılarıyla eşleştirilmiş sekiz özgün soru.
- Sürüm 1.2 - Eğitim yılı içinde: 7. sınıf öğrenci verileri ve sınıf içi uygulamalar.
- Sürüm 2.0 - 2027 LGS ve yeni resmî örnekler sonrasında.
- Sürüm 3.0 - 2028 LGS uygulama kılavuzu yayımlandığında nihai hazırlık rehberi.

16. Sekiz Özgün Soru Üzerinden Yeni Soru Dilini Anlamak

Bu bölümdeki sorular, 6. sınıfı tamamlayıp 7. sınıfa geçen bir öğrencinin öğrenmiş olması beklenen içerikle hazırlanmıştır. Zorluk, 8. sınıf bilgisinden değil; bağlamı çözümüleme, gerekli bilgiyi seçme, temsil kurma, strateji geliştirme ve sonucu değerlendirmeden gelir.

Bunlar MEB tarafından yayımlanmış veya 2028 LGS'de çıkacağı iddia edilen sorular değildir. 2024 onaylı Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı'ndaki öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerini somutlaştırmak amacıyla hazırlanmış özgün eğitim örnekleridir. [10]

Soru	Soru davranışı	Öğrenme çıktısı	Birincil odak
1	Çok koşullu ortak bölen problemi	MAT.6.1.4	MAB1 Matematiksel Muhakeme
2	Kesir-ondalık-yüzde temsilleri arasında geçiş	MAT.6.1.8	MAB2 Matematiksel Problem Çözme
3	Algoritmayı cebirsel ifadeye dönüştürme	MAT.6.2.3	MAB1 Matematiksel Muhakeme
4	Geometrik inşadan zorunlu özellik çıkarma	MAT.6.3.3	MAB2 Matematiksel Problem Çözme
5	Hatalı alan çözümünü değerlendirme	MAT.6.4.3	MAB2 Matematiksel Problem Çözme
6	Ortak veri tablosundan karar verme	MAT.6.5.1	MAB4 Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme
7	Aynı tablodaki yanıltıcı yorumu tartışma	MAT.6.5.2	MAB4 Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme
8	Deneysel olasılık verilerini birleştirme	MAT.6.6.1	KB2.11 Gözleme Dayalı Tahmin Etme

16.1. Soru 1 - Bütün Koşulları Aynı Anda İzleme

Program eşleştirmesi

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.1.4: Günlük hayat problemleri ya da matematiksel durumlar üzerinden ortak kat ve ortak böleni yorumlayabilme
Süreç bileşenleri	a) İki sayının ortak katlarını ve ortak bölenlerini inceler. b) İlişkileri çizim, tablo ve sayı doğrusu gibi matematiksel temsillerle ifade eder. c) Ortak kat ve ortak bölenleri kendi ifadeleriyle açıklar.
Odak beceri	MAB1 Matematiksel Muhakeme; destekleyici olarak MAB3 Matematiksel Temsil

Bir görsel sanatlar öğretmeni 48 mavi ve 60 sarı mozaik taşının tamamını kullanarak birbirinin aynı etkinlik paketleri hazırlayacaktır.

- Her pakette aynı sayıda mavi ve aynı sayıda sarı taş bulunacaktır.
- Paket sayısı 4'ten fazla olacaktır.
- Her pakette toplam en az 10 taş bulunacaktır.

Buna göre öğretmen kaç paket hazırlayabilir?

Seçenek	Paket sayısı
A	5
B	6
C	8
D	12

Doğru cevap: B. 48 ve 60'ın 4'ten büyük ortak bölenleri 6 ve 12'dir. Altı paket yapılırsa her pakette 8 mavi ve 10 sarı, toplam 18 taş olur. On iki paket yapılırsa toplam taş sayısı 9 olur ve "en az 10" koşulu sağlanmaz.

Çeldiriciler neyi görünür kılıyor?

- A:** Yalnızca 60'ın bölünebilirliğini kontrol etme.
- C:** Yalnızca 48'in bölünebilirliğini kontrol etme.
- D:** Ortak böleni bulup paket başına en az 10 taş koşulunu unutma.

Neden programla uyumlu? Öğrenci yalnızca EBOB işlemi yapmıyor; ortak bölen adaylarını gerçek durumun diğer koşullarıyla birlikte değerlendiriyor ve seçimini açıklıyor.

Kolaylaştırma: "Her pakette en az 10 taş" koşulunu kaldırın. **Zorlaştırma:** Paket başına toplam taş sayısının 15 ile 20 arasında olmasını isteyin ve öğrenciden bütün olasılıkları gerekçelendirmesini bekleyin.

16.2. Soru 2 - Aynı Niceliği Farklı Temsillerde Okuma

Program eşleştirmesi

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.1.8: Gerçek yaşam durumlarında karşılaşılan kesir, ondalık ve yüzde gösterimleri ile ilgili dört işlem gerektiren problemleri çözebilme
Süreç bileşenleri	a) Sayı ve işlem bileşenlerini belirler. b) Verilenler, istenenler ve işlemler arasındaki ilişkiyi belirler. c) Bağlama uygun temsil kullanır. ç) Temsil üzerinden problemi açıklar. d-e) Tahmin ve strateji geliştirerek çözer. f) Çözüm yolunu kontrol eder.
Odak beceri	MAB2 Matematiksel Problem Çözme; destekleyici olarak MAB3 Matematiksel Temsil

Bir okulun 200 litrelik yağmur suyu deposu sabah tamamen doludur. Sabah, başlangıçtaki suyun $\frac{3}{10}$ 'u; öğleden sonra ise başlangıçtaki suyun $0,25$ 'i kullanılmıştır.

Gün sonunda depoda kalan suyu farklı gösterimlerle doğru veren satır hangisidir?

Seçenek	Yüzde	Ondalık	Kesir	Litre
A	%45	0,45	$\frac{9}{20}$	90
B	%55	0,55	$\frac{11}{20}$	110
C	%45	0,45	$\frac{9}{20}$	110
D	%75	0,75	$\frac{3}{4}$	150

Doğru cevap: A. Sabah kullanılan $\frac{3}{10}$, başlangıç miktarının %30'udur. Öğleden sonra %25 daha kullanılmıştır. Toplam %55 kullanıldığı için %45 kalır. $\%45 = 0,45 = \frac{45}{100} = \frac{9}{20}$ ve 200'ün %45'i 90 litredir.

Çeldiriciler neyi görünür kılıyor?

- **B:** Kalan miktar yerine kullanılan miktarı işaretleme.
- **C:** Temsilleri doğru eşleştirip litre hesabını kontrol etmeme.
- **D:** Ondalık sayıları veya yüzdeleri basamak değerini gözetmeden birleştirme.

Neden programla uyumlu? Soru, tek bir hesap sonucunu değil aynı niceliğin kesir, ondalık, yüzde ve miktar temsilleri arasındaki tutarlılığı ölçüyor.

Kolaylaştırma: Yalnızca yüzde ve litre sütunlarını kullanın. **Zorlaştırma:** Öğleden sonraki kullanımın “sabah kullanımından sonra kalan suyun $0,25$ 'i” olduğunu söyleyerek referans alınan bütünü değişmesini sağlayın.

16.3. Soru 3 - İşlem Adımlarını Cebirsel İfadeye Dönüştürme

Program eşleştirmesi

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.2.3: Cebirsel ifadeler içeren durumlardaki algoritmaları yorumlayabilme
Süreç bileşenleri	a) Algoritmik yapıyı inceler. b) Yapıyı tablo temsiline veya cebirsel ifadeye dönüştürür. c) Matematiksel ilişkileri sözel olarak ifade eder.
Odak beceri	MAB1 Matematiksel Muhakeme; destekleyici olarak MAB3 Matematiksel Temsil

Bir paketleme makinesine başlangıçta n tane etiket konuluyor. Makine aşağıdaki adımları sırasıyla uyguluyor:

Adım	Yapılan işlem
1	Başlangıçtaki etiket sayısına 4 ekle.
2	Elde edilen sayıyı 2 ile çarp.
3	Kontrol için 2 etiketi ayır.

Paketin içinde kalan etiket sayısını veren cebirsel ifade hangisidir?

Seçenek	İfade
A	$2n + 6$
B	$2n + 2$
C	$2n + 8$
D	$n + 6$

Doğru cevap: A. Adımlar sırasıyla $n + 4$, $2(n + 4)$ ve $2(n + 4) - 2$ biçiminde gösterilir. Son ifade $2n + 6$ 'ya eşittir.

Çeldiriciler neyi görünür kılıyor?

- B:** “2 etiket ayırma” adımını yanlış yerde veya iki kez uygulama.
- C:** Son adımda ayrılan 2 etiketi hesaptan düşmeme.
- D:** Yalnızca eklenen etiketleri ikiyle çarpıp başlangıç miktarını aynı bırakma.

Neden programla uyumlu? Öğrenci bir cebir kuralını ezberden kullanmıyor; sözel algoritmayı adım tablosuna, ardından cebirsel ifadeye dönüştürüyor.

Kolaylaştırma: Son adımı kaldırın. **Zorlaştırma:** İfadeyi vermek yerine $n = 3, 5$ ve 8 için sonuç tablosu verip kuralı öğrencinin oluşturmasını isteyin.

16.4. Soru 4 - Bir İnşadan Kesin Sonuç Çıkarma

Program eşleştirmesi

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.3.3: Matematiksel araç ve teknolojiden yararlanarak birbirlerini ortalayan doğru parçalarını köşegen kabul eden dörtgenlere yönelik çıkarım yapabilme
Süreç bileşenleri	a) Dörtgenlere yönelik varsayımda bulunur. b) Dörtgenleri oluşturur ve listeler. c) Oluşturulan dörtgenleri varsayımlarıyla karşılaştırır. ç) Özelliklere bağlı önerme sunar. d) Önermenin dörtgenleri tanımlamaya katkısını değerlendirir.
Odak beceri	MAB2 Matematiksel Problem Çözme; destekleyici olarak MAB5 Matematiksel Araç ve Teknoloji ile Çalışma

Dört öğrenci bir dinamik geometri uygulamasında şu yönergeyi izliyor:

- 1 Birbirini tam orta noktalarından kesen iki doğru parçası çiz.
- 2 Doğru parçalarının dört ucunu sırasıyla birleştir.
- 3 Doğru parçalarının uzunluklarını ve aralarındaki açıyı değiştirerek çizimi tekrar et.

Her tekrar için aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

Seçenek	İfade
A	Oluşan dörtgen karedir.
B	Oluşan dörtgen dikdörtgendir.
C	Oluşan dörtgen eşkenar dörtgendir.
D	Oluşan dörtgen paralelkenardır.

Doğru cevap: D. Köşegenleri birbirini ortalayan her dörtgen paralelkenardır. Köşegenlerin eşitliği veya dikliği verilmediği için kare, dikdörtgen ya da eşkenar dörtgen sonucu zorunlu değildir.

Çeldiriciler neyi görünür kılıyor?

- **A:** “Simetrik görünen her şekil karedir” yanılgısı.
- **B:** Köşegenlerin birbirini ortalamasını, köşegenlerin eşit olmasıyla karıştırma.
- **C:** Köşegenlerin birbirini ortalamasını, köşegenlerin dik olmasıyla karıştırma.

Neden programla uyumlu? Sonuç tek bir özel çizime bakılarak değil, farklı çizimler boyunca değişmeyen özelliğin belirlenmesiyle bulunuyor.

Kolaylaştırma: Öğrenciye üç hazır çizim verin ve ortak özelliği sorun. **Zorlaştırma:** “Köşegenler ayrıca eşitse hangi daha özel sınıflandırma yapılabilir?” sorusunu ekleyin.

16.5. Soru 5 - Hatalı Çözümün Nerede Bozulduğunu Bulma

Program eşleştirmesi

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.4.3: Geometrik şekillerin alanları ile modellenen gerçek yaşam durumlarına yönelik problem çözme
Süreç bileşenleri	a-b) Matematiksel bileşenleri ve ilişkileri belirler. c-ç) Verileri uygun temsile dönüştürür ve açıklar. d-e) Tahmin ve strateji geliştirerek çözer. f) Çözüm yolunu kontrol eder. g) Alternatif çözüm yollarını değerlendirir.
Odak beceri	MAB2 Matematiksel Problem Çözme; destekleyici olarak MAB3 Matematiksel Temsil

Bir okul bahçesindeki dinlenme alanı, üst üste gelmeyen bir paralelkenar ve bir üçgenden oluşmaktadır.

Bölüm	Taban	Yükseklik
Paralelkenar	12 m	5 m
Üçgen	8 m	5 m

Deniz alanı şu şekilde hesaplıyor:

$$12 \times 5 + 8 \times 5 = 100 \text{ m}^2$$

Deniz'in çözümüyle ilgili doğru değerlendirme hangisidir?

Seçenek	Değerlendirme
A	Üçgen alanında 2'ye bölme unutulmuştur; doğru sonuç 80 m ² 'dir.
B	İki şeklin de tabanı ve yüksekliği çarpıldığı için sonuç doğrudur.
C	Her iki şeklin alanı 2'ye bölünmelidir; doğru sonuç 50 m ² 'dir.
D	Taban ve yükseklikler toplanmalıdır; doğru sonuç 30 m ² 'dir.

Doğru cevap: A. Paralelkenarın alanı $12 \times 5 = 60 \text{ m}^2$, üçgenin alanı $8 \times 5 / 2 = 20 \text{ m}^2$ 'dir. Toplam alan 80 m^2 olur.

Çeldiriciler neyi görünür kılıyor?

- **B:** Farklı şekillerin alan bağıntılarını tek bir kurala indirgeme.
- **C:** Üçgen kuralını paralelkenara da uygulama.
- **D:** Alanı iki uzunluğun toplamı gibi düşünme ve birimi göz ardı etme.

Neden programla uyumlu? Öğrenciden yalnızca doğru sonucu bulması değil, başka bir öğrencinin stratejisindeki kırılma noktasını belirlemesi isteniyor.

Kolaylaştırma: Paralelkenarın alanını hazır verin. **Zorlaştırma:** Aynı toplam alanı veren farklı taban-yükseklik çiftleri üretmesini isteyin.

16.6. Sorular 6 ve 7 - Aynı Veriden İki Bağımsız Karar

Aşağıdaki tablo, iki sınıfın bir hafta boyunca topladığı geri dönüştürülebilir atık miktarını göstermektedir. İki soru aynı tabloyu kullanır; ancak biri diğerinin cevabına ihtiyaç duymaz.

Gün	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
A sınıfı (kg)	8	9	9	10	34
B sınıfı (kg)	11	12	12	13	14

Soru 6 - Veriye dayalı karar

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.5.1: Kategorik veya nicel (kesikli) veri ile çalışabilme ve veriye dayalı karar verebilme
Süreç bileşenleri	f) Veriyi uygun araçlarla analiz eder. g) Araştırma sonuçlarını elde eder. ğ) Sonuçlara yönelik gerekçe sunar. h) Sonuçların soruya ne düzeyde cevap verdiğini değerlendirir.
Odak beceri	MAB4 Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme

Okulun aracı tek seferde en fazla 30 kg taşıyabilmektedir. İki sınıfın atıkları aynı araca yüklendiğine göre hangi gün iki sefer yapılmalıdır?

Seçenek	Gün
A	Pazartesi
B	Salı
C	Perşembe
D	Cuma

Doğru cevap: D. Günlük toplamalar sırasıyla 19, 21, 21, 23 ve 48 kg'dır. Yalnızca cuma günkü toplam 30 kg kapasiteyi aşar.

Çeldirici mantığı: İlk üç seçenek, tek bir sınıfın verisini okuma, iki satırı yanlış toplama veya kapasite koşulunu sonuçla karşılaştırmama hatalarını temsil eder.

Soru 7 - İstatistiksel yorumu tartışma

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.5.2: Başkaları tarafından oluşturulan kategorik veya nicel (kesikli) veriye dayalı istatistiksel sonuç veya yorumları tartışabilme
Süreç bileşenleri	a) Yorumla yönelik istatistiksel temellendirme yapar. b) Hata veya yanlışlığı tespit eder. c) Yorumu çürütür ya da kabul eder.
Odak beceri	MAB4 Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme; destekleyici olarak KB3.3 Eleştirel Düşünme

Bir öğrenci, “A sınıfı hafta boyunca 70 kg, B sınıfı 62 kg topladığı için A sınıfı her gün daha düzenli çalışmıştır.” diyor.

Bu yorumla ilgili en güçlü değerlendirme hangisidir?

Seçenek	Değerlendirme
A	Doğrudur; toplamı büyük olan grubun günlük verileri mutlaka daha düzenlidir.
B	Desteklenmez; A sınıfının cuma değeri diğer günlerden çok farklıdır, B sınıfının günlük değerleri birbirine daha yakındır.
C	Yanlıştır; düzenlilik için yalnızca en büyük iki değeri karşılaştırmak yeterlidir.
D	Doğrudur; tek bir gündeki yüksek değer bütün haftanın düzenli olduğunu kanıtlar.

Doğru cevap: B. Toplam miktar “düzenlilik” hakkında tek başına yeterli değildir. A sınıfının 34 kg’lık cuma değeri toplamı büyütürken diğer günleri 8-10 kg arasındadır. B sınıfının değerleri 11-14 kg arasında daha az değişmektedir.

Neden programla uyumlu? Aynı veri tablosu bir soruda planlama kararına, diğerinde ise başkasının iddiasını eleştirmeye hizmet ediyor. Bağlam iki soruda da çözümün gerçek parçasıdır.

Kolaylaştırma: Günlük toplam sütunu ekleyin. **Zorlaştırma:** Öğrenciden “daha çok” ve “daha düzenli” kavramları için hangi özetlerin kullanılacağını ayrı ayrı önermesini isteyin.

16.7. Soru 8 - Deney Sayısını ve Görel Sıklığı Birlikte Düşünme

Program eşleştirme

Alan	Karşılığı
Öğrenme çıktısı	MAT.6.6.1: Bir olayın olasılığını gözleme dayalı tahmin edebilme
Süreç bileşenleri	a) Olayın olasılığı ile deney verisini ilişkilendirir. b) Tekrar sayısı ile çıktıların görel sıklıkları arasındaki ilişkiye yönelik çıkarım yapar. c) Olasılığı hesaplamak için görel sıklığın kullanımına yönelik yargıda bulunur.
Odak beceri	Program bu temada bir alan becerisi belirtmez; birincil kavramsal beceri KB2.11 Gözleme Dayalı Tahmin Etme , destekleyici beceriler MAB3 Matematiksel Temsil ve MAB5 Matematiksel Araç ve Teknoloji ile Çalışma dır.

İki öğrenci grubu aynı düzenekte kırmızı ışığın yanma olasılığını tahmin etmek için deney yapıyor.

Grup	Deney sayısı	Kırmızı ışığın yanma sayısı
K	20	12
L	100	54

Her iki grubun verisini birlikte kullanan en uygun değerlendirme hangisidir?

Seçenek	Değerlendirme
A	Kırmızı ışığın olasılığı kesin olarak 0,60'tır; çünkü en büyük oran K grubundadır.
B	Yalnızca L grubu kullanılmalı ve olasılık kesin olarak 0,54 kabul edilmelidir.
C	Toplam 120 deneyde 66 kırmızı gözlemlendiği için deneysel olasılık $66/120 = 0,55$ olarak tahmin edilir.
D	Toplam 66 kırmızı gözlemlendiği için deneysel olasılık 0,66'dır.

Doğru cevap: C. İki veri seti birleştirildiğinde kırmızı ışık 120 denemenin 66'sında yanmıştır. Görel sıklık $66/120 = 0,55$ olur. Bu değer gözleme dayalı bir tahmindir; “kesin gerçek olasılık” olduğu söylenemez.

Çeldiriciler neyi görünür kılıyor?

- A:** En büyük oranı seçme ve deneysel tahmini kesin değer sanma.
- B:** Daha çok tekrarı önemserken kullanılabilir diğer veriyi gereksiz yere atma.
- D:** Olay sayısını toplam deney sayısına bölmek yerine yüzde gibi okuma.

Neden programla uyumlu? Öğrenci yalnızca kesir hesaplamıyor; tekrar sayısı, görel sıklık ve tahminin güvenilirliği arasındaki ilişkiyi yorumluyor.

Kolaylaştırma: Yalnızca bir grubun verisini kullanın. **Zorlaştırma:** Üçüncü bir deney sonucu ekleyip tahminin her yeni veriyle nasıl değiştiğini tablo veya grafik üzerinde tartışın.

16.8. Öğretmen İçin Kullanım Notu

Bu soruların asıl değeri yalnızca doğru seçenekte değildir. Uygulama sonrasında öğrenciden şu dört cümleyi tamamlaması istenebilir:

- 1 Soruda kullanmam gereken bilgi şuydu: ...
- 2 Kurduğum temsil şuydu: ...
- 3 Seçtiğim stratejinin nedeni şuydu: ...
- 4 Yanlış seçeneklerden biri şu düşünme hatasını gösteriyor: ...

Bu kısa yansıtma, çoktan seçmeli bir soruyu süreç bileşenlerinin gözlenebildiği öğretim aracına dönüştürür. Öğretmen sınıf verisini toplarken yalnızca A-B-C-D dağılımını değil; anlama, bilgi seçme, temsil, strateji, işlem ve kontrol hata kodlarını da kaydedebilir.

17. Sonuç: Bugünden Ne Yapmalıyız?

2028 LGS matematiğiyle ilgili bugün sahip olduğumuz en güçlü bilgi, sınavın "daha uzun sorular" sınavına değil, **bilgiyi bağlam içinde kullanma** sınavına doğru hazırlanıyor olmasıdır.

Bu hazırlığın merkezinde şunlar olmalıdır:

- Konuyu yüzeysel bitirmek yerine kavramı anlamlandırmak,
- İşlem akıcılığını ihmal etmeden problem çözmek,
- Metin, şekil, tablo, grafik ve sembol arasında geçiş yapmak,
- Birden fazla koşulu düzenlemek,
- Çözüm stratejisi seçmek ve gerekçelendirmek,
- Yanlış seçeneklerin arkasındaki düşünce hatasını görmek,
- Sonucu kontrol etmek,
- Hataları öğrenme verisine dönüştürmek,
- Resmî kaynakları merkeze almak,
- Belirsizliği korku değil hazırlık gerekçesi olarak kullanmak.

Bu nedenle 7. sınıfta amaç 8. sınıfı erkenden tüketmek değildir. Amaç, 8. sınıf konularını ve 2028'in beceri temelli sorularını taşıyabilecek sağlam bir matematik düşüncesi kurmaktır.

Çocukların bugün kazanması gereken en önemli alışkanlık şudur: "Bu formülü biliyor muyum?" sorusundan sonra mutlaka "Bu durumda neden ve nasıl kullanmalıyım?" sorusunu sormak.

Kaynaklar ve Yöntem Notu

[1] **MEB, 15 Aralık 2025.** YKS ve LGS'de Yeni Müfredata Uyumlu Soru Modeli 2028'de Hayata Geçecek. 2028'in ilk grup olduğu; bağlam ve beceri temelli sorular, çoktan seçmeli yapının sürmesi, yalnızca müfredat içeriğinin sorulması ve resmî örneklerin paylaşılması hakkındaki açıklamalar.

[Resmî bağlantıyı aç: www.meb.gov.tr](http://www.meb.gov.tr)

[2] **MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 1 Nisan 2026.** Ölçme ve Değerlendirme Sisteminde Köklü Değişiklikler İçeren Soru Yazım Kılavuzu Hazırlandı. Pilot çalışma ve kılavuzun merkezî sınavlarda temel başvuru kaynağı olması.

[Resmî bağlantıyı aç: ogm.meb.gov.tr](http://ogm.meb.gov.tr)

[3] **MEB, Mart 2026.** Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Bağlam Temelli Çoktan Seçmeli Soru Yazım Kılavuzu.

[Resmî bağlantıyı aç: tymm.meb.gov.tr](http://tymm.meb.gov.tr)

[4] **MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.** Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı (5-8).

[Resmî bağlantıyı aç: mufredat.meb.gov.tr](http://mufredat.meb.gov.tr)

[5] **MEB.** Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni. Matematik alan becerileri ile ölçme ve değerlendirme ilkeleri.

[Resmî bağlantıyı aç: tymm.meb.gov.tr](http://tymm.meb.gov.tr)

[6] **MEB ODSGM.** Liselere Geçiş Sistemi Raporları arşivi. 2018-2026 test istatistikleri için kullanılmıştır.

[Resmî bağlantıyı aç: odsgm.meb.gov.tr](http://odsgm.meb.gov.tr)

[7] **MEB ODSGM, 10 Temmuz 2026.** 2026 LGS Kapsamında Merkezî Sınav Raporu.

[Resmî bağlantıyı aç: odsgm.meb.gov.tr](http://odsgm.meb.gov.tr)

[8] **MEB ODSGM**. 2018-2026 sayısal bölüm A kitapçıkları. Bu çalışmada yerel arşivdeki dokuz kitapçığın matematik sayfaları ve toplam 180 soru görsel olarak incelenmiştir.

[9] **MEB ODSGM, 13 Haziran 2026**. 2026 LGS soru kitapçıkları ve cevap anahtarları.

[Resmî bağlantıyı aç: odsgm.meb.gov.tr](https://odsgm.meb.gov.tr)

[10] **MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2024**. Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. sınıflar), onaylı program belgesi. Özgün soruların öğrenme çıktıları, süreç bileşenleri ve beceri eşleştirmeleri bu belgenin 6. sınıf bölümünden alınmıştır.

Yöntem ve sınırlılıklar

- İstatistikler MEB'in yayımladığı raporlardan alınmıştır. Farklı yılların raporlama biçimleri aynı değildir; karşılaştırılabilir olmayan hücreler boş bırakılmıştır.
- 2023 ve 2024 için bu çalışma setinde 2018-2022 ile aynı biçimde ortalama güçlük tablosu bulunmadığından değer uydurulmamıştır.
- Sayfa sayısı, görsel/temsîl yoğunluğunu betimleyen yardımcı bir göstergedir; tek başına soru zorluğu sayılmaz.
- Geleceğe yönelik hiçbir tema veya soru sayısı kesinleştirilmemiştir. Güçlü beklentiler, resmî kılavuzun ilkeleri ile geçmiş sınavların kesişiminden çıkarılmıştır.
- 2028 başvuru ve uygulama kılavuzu yayımlandığında soru sayısı, süre, puanlama ve katsayıya ilişkin tüm ifadeler yeniden kontrol edilmelidir.

Hazırlanma tarihi: 9 Ağustos 2026 **Sürüm:** 1.1 **Bir sonraki ana gözden geçirme:** 2027 LGS kitapçığı ve raporu yayımlandıktan sonra